

2010-10-06

Livsmedelsverket varnar för slamspridning!

Bohuslänningen skrev den 5 oktober om miljöchefen i Landskrona som förbjuder spridning av rötslam i kommunen. Han har fog för sin inställning.

I sitt remissyttrande över Naturvårdsverkets **Uppdatering av aktionsplan för återföring av fosfor ur avloppsvatten** avråder Livsmedelsverket för spridning av rötslam, även certifierat, på grund av innehållet av främmande ämnen och miljögifter.

Det är märkligt att Naturvårdsverket accepterar slamspridning efter all kunskap som kommit fram under de senaste åren, både om de negativa effekterna för miljön och folkhälsan och om nya tekniker för att få tillbaka fosfor på annat sätt, till exempel genom förbränning av slammet och utvinning av fosfor ur askan. Naturvårdsverket motiverar sin ståndpunkt med riksdagens miljömål om fosforåterföring ur avlopp till marken men glömmer ett annat miljömål, "Giftfri miljö", som bland annat säger att år 2015 skall "exponering av kadmium till befolkningen via föda och arbete vara på en sådan nivå att den är säker ur ett långsiktigt folkhälsoperspektiv". Kemikalieinspektionen anser att detta mål blir mycket svårt att nå om spridning av avloppsslam fortsätter.

Revaqcertifieringen är ett sätt att slå blå dunster i ögonen på bönder och livsmedelskonsumenter. Den innebär bara att det certifierade reningsverket presenterar en plan för förbättring av slammet med mycket anspråkslösa mål. Så till exempel är Revaqs långsiktiga mål för ett certifierat verk 17 mg kadmium per kg fosfor år 2025. Men 10 mg kadmium per kg fosfor är den absolut högsta halten som ett gödselmedel får innehålla om den genomsnittliga halten inte ska öka. Den vanligaste konstgödseln i Sverige, NPK, ligger idag på 3-5 mg kadmium per kg fosfor medan Revaq godkänner halter upp till 35 mg. I klartext, dagens slam kan innehålla tio gånger mer kadmium än konstgödsel och om femton år kommer det i bästa fall fortfarande att innehålla tre gånger mer. Det säger sig självt att kadmiumhalten i marken inte kommer att minska om vi fortsätter sprida slam!

Till det kommer alla andra kända och okända ämnen – Bisfenol – A, östrogener, silver, flamskyddsmedel osv. Se Stefan Jarls film Underkastelsen, som skildrar den kemikaliecocktail som finns i den moderna människans blod och vilka risker detta medför både för individen själv och för eventuella foster som delar sin mors blodomlopp. Vi har svårt nog att värja oss för alla ämnen i produkter, luft och vatten – att med vett och vilja lägga ut det koncentrat som samlas upp i slammet vid våra effektiva reningsverk på åkermark och i naturen är fullkomligt vettlöst!

Lena Jarlov, Naturskyddsföreningen Tanum och nätverket Ren Åker Ren Mat